

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

MAJ 2017

Povzetek dogajanj v letu 2016

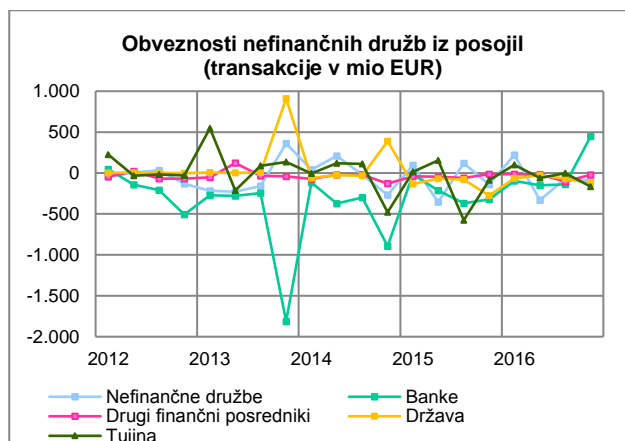
- **Nefinančne družbe** so terjatve povečale do tujine in bank, na drugi strani pa so obveznosti zmanjšale do bank in povečale do tujine.
- **Centralna banka** je neto finančni položaj izboljšala do države ter poslabšala do tujine in bank.
- V **bankah** se je nadaljevalo upočasnjeno zmanjševanje danih posojil, razdolževanje v tujini ter naraščanje vlog nebančnega sektorja.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve povečali do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb, obveznosti pa povečali do gospodinjestev ter zmanjšali do države in tujine.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v državne vrednostne papirje.
- **Država** je zmanjšala vloge znotraj lastnega sektorja in v tujini ter zmanjšala terjatve iz posojil, na drugi strani pa povečala obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev do centralne banke in zmanjšala do tujine in bank. Primanjkljaj je na letni ravni znašal 1,7% BDP in se že od zadnjega četrletja 2014 zmanjšuje.
- **Gospodinjstva** povečujejo vloge pri bankah, pri čemer zmanjšujejo vezane vloge in povečujejo vloge na vpogled. Od zadnjega četrletja 2015 je razvidno tudi ponovno naraščanje obsega najetih posojil.
- Neto finančni položaj **tujine** se je poslabšal do države, zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter drugih finančnih posrednikov, izboljšal pa do centralne banke.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec leta 2016 znašala 42,3 mrd EUR in so se v letu 2016 povečala za 1 mrd EUR. **Druge terjatve** so dosegle 15,1 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (83%), od tega 45% v okviru lastnega sektorja in 43% do tujine, pri čemer so se povečali do tujine (za 312 mio EUR) in nefinančnih družb. Nefinančne družbe so imele 14,6 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (79%), pri čemer so transakcije znašale 400 mio EUR, negativne vrednostne spremembe pa 311 mio EUR. **Gotovina in vloge** so dosegle 6,4 mrd EUR, od tega 91% pri bankah, in so se povečale za 568 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 78,3 mrd EUR in so se zmanjšale za 554 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 38,1 mrd EUR in so se povečale preko transakcij za 910 mio EUR, zmanjšale pa preko vrednostnih sprememb za 301 mio EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), tujina (25%), država (21%) in gospodinjstva (20%). Najeta **posojila** so znašala 23,6 mrd EUR, od tega pri bankah (40%), v tujini (29%), pri nefinančnih družbah (13%) in državi (9%), ter so se zmanjšala za 740 mio EUR preko transakcij in za 824 mio EUR preko vrednostnih sprememb. Nefinančne družbe so imele 15,7 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz

komercialnih kreditov in predujmov (69%), od tega 52% do nefinančnih družb in 41% do tujine.

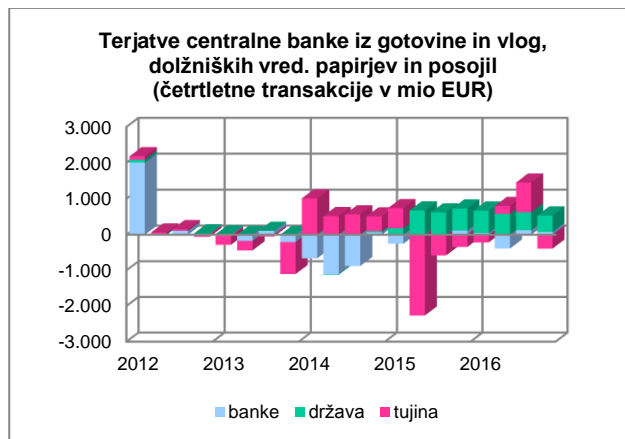

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 36 mrd EUR in se je zmanjšal za 1,6 mrd EUR, najbolj do bank (za 1,3 mrd EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec leta 2016 znašala 12,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,6 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (79%), vloge (12%) in posojila (5%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 3,6 mrd EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 10,1 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v tujih, 46% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 1,6 mrd EUR **vlog** (večinoma terjatve iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema¹ ter vezane vloge v tujini), ki so se zmanjšale za 901 mio EUR. **Posojila** bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja so znašala 695 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 12,2 mrd EUR in so se povečale za 2,5 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so znašale 5,2 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vloge** so se povečale za 2,2 mrd EUR na 5,7 mrd EUR, pri čemer je bilo bančnih vlog 40%, državnih pa 38%. Najbolj so se povečale vloge tujine (obveznosti v sistemu Target²) in bank.

Neto finančni položaj centralne banke se je v zadnjem letu izboljšal do države (za 1,9 mrd EUR) ter poslabšal do tujine (za 817 mio EUR) in bank (za 781 mio EUR).

¹ Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

² Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

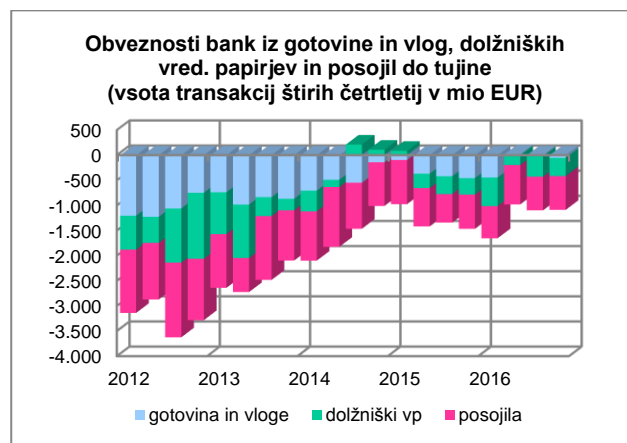
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec leta 2016 znašala 39,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 1,3 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 23,4 mrd EUR oz. 60% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (40%) in gospodinjstvom (39%). Zmanjšala so se za 1 mrd EUR, najbolj do nefinančnih družb in tujine. Negativni učinek pripojitve dveh bank k DUTB, odpisov ter prodaj slabega portfelja v skupni višini 1,4 mrd EUR je bil ublažen s povečanjem danih posojil v višini 363 mio EUR, do katerega je prišlo prvič po letu 2011. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,8 mrd EUR, pri čemer je bilo 56% naložb v državnih, 38% pa v tujih vrednostnih papirjih. Naložbe v tuje vrednostne papirje so se povečale za 415 mio EUR, v domače pa zmanjšale za 1 mrd EUR. Banke so imele 5,6 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, te so se najbolj povečale pri centralni banki (za 646 mio EUR).

Obveznosti bank so znašale 37 mrd EUR in so se zmanjšale za 242 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 26,7 mrd EUR, največ gospodinjstev (62%) in nefinančnih družb (22%). Povečale so se vloge gospodinjstev (za 1 mrd EUR) in nefinančnih družb (za 463 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 247 mio EUR). Banke so imele 4,3 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 61% do tujine. Posojila so se zmanjšala za 1,2 mrd EUR, od tega za 319 mio EUR do države predvsem kot posledica pripojitve dveh bank k DUTB, do tujine in bank pa preko odplačil. **Kapital**

bank je znašal 4,8 mrd EUR, pri čemer se je delež države zmanjšal na 50%, tujine pa povečal na 42%. Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so dosegle 801 mio EUR in so se zmanjšale za 348 mio EUR.

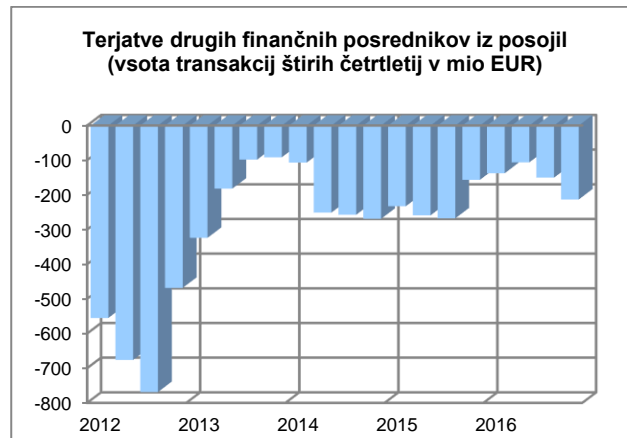
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec leta 2016 znašala 7,6 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 73 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,5 mrd EUR, največ v tujino (54%) in nefinančne družbe (31%). Dana **posojila** so dosegla 2,8 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (55%) in gospodinjstvom (38%), ter so se zmanjšala za 167 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 596 mio EUR, pri čemer so imeli 74% vlog v domačih bankah in 23% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so dosegle 404 mio EUR, pretežno v tujini (82%).

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7 mrd EUR in so se zmanjšale za 553 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 3,9 mrd EUR in so se povečale za 228 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (59%), predvsem v lasti gospodinjstev (58%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (34%). Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2015 (2,3 mrd EUR). Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,9 mrd EUR, od tega 55% v tujini in 30% pri bankah, ter so se zmanjšala za 754 mio EUR, predvsem v tujini in pri državi.

³ V četrtletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

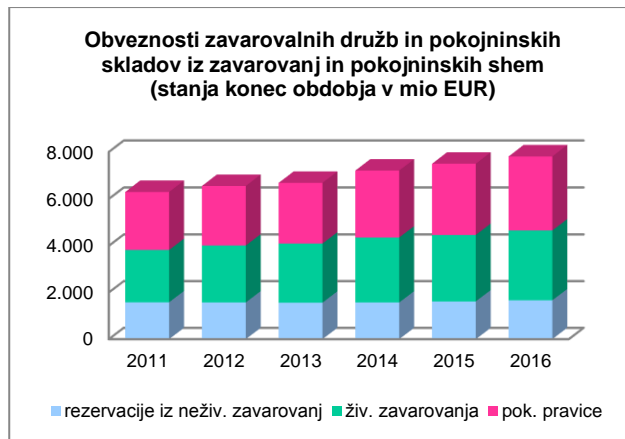
⁴ Konec leta 2016 so oslabitve na posojilih dosegle 2,1 mrd EUR, kar je predstavljalo 8,9% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec leta 2016 znašala 10 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 494 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6 mrd EUR), predvsem v tuje (67%) in državne (25%). Stanje naložb se je povečalo za 333 mio EUR, pri čemer so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v državne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,7 mrd EUR, največ v tujino (45%), investicijske sklade (30%) in zavarovalne družbe (10%) ter so se povečale za 96 mio EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 660 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 9,8 mrd EUR in so se povečale za 404 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,8 mrd EUR), ki so se povečali za 312 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, življenjskih zavarovanj 38%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 21%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 1,7 mrd EUR.

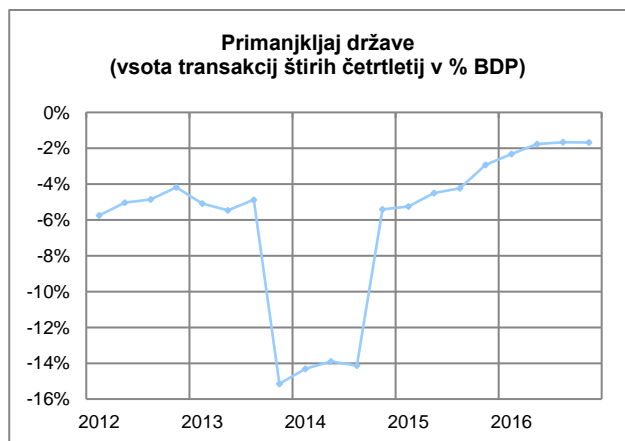
Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (37%), tujina (20%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (18%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec leta 2016 znašala 31 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 6,5 mrd EUR. Država je imela 15 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (53%) in banke (16%). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 7,1 mrd EUR, od tega 41% do tujine, 30% do centralne banke, 20% do bank in 9% znotraj lastnega sektorja. Terjatve so se zmanjšale predvsem znotraj lastnega sektorja (za 4,3 mrd EUR) in do tujine (za 1 mrd EUR). Država je imela 4,1 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 53% do nefinančnih družb in 32% do tujine. Terjatve so se zmanjšale za 822 mio EUR, predvsem zaradi posebne metodološke obravnave DUTB. **Druge terjatve** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega 88% terjatev, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (58%) in znotraj lastnega sektorja (20%).

Obveznosti države so znašale 42,7 mrd EUR in so se zmanjšale za 4,9 mrd EUR. Država je imela 31,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (64%), bank (16%) in centralne banke (15%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 2,3 mrd EUR), zmanjšale pa do tujine (za 1,9 mrd EUR) in do bank (za 1 mrd EUR). Obveznosti iz **posojil** so znašale 5 mrd EUR, od tega 56% do tujine in 39% do bank. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je znašal 36,5 mrd EUR oz. 92% BDP.

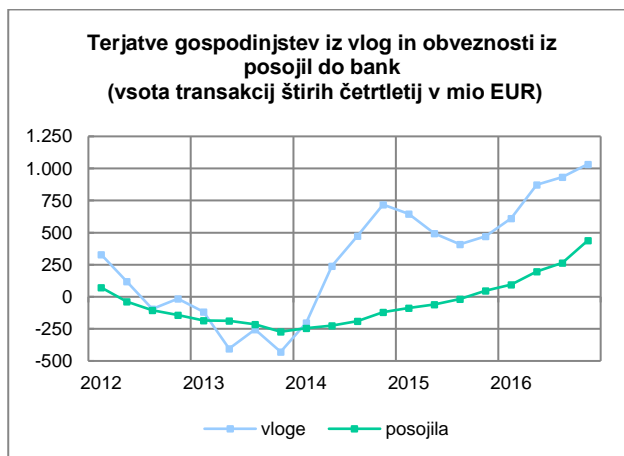

Država je imela **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 11,6 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** je znašal 668 mio EUR oz. 1,7% BDP.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec leta 2016 znašala 40,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,6 mrd EUR. **Vloge** so znašale 17,7 mrd EUR (61% vlog na vpogled), od tega 94% v domačih bankah. Povečanje vlog je prvič po letu 2008 preseglo 1 mrd EUR, pri čemer so se vloge na vpogled povečale za 2 mrd EUR, vezane vloge pa zmanjšale za 1 mrd EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,8 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,1 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (76%) in investicijske sklade (13%). Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 7,1 mrd EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 11%, ter so se povečale za 317 mio EUR.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 12,4 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so dosegle 10,9 mrd EUR, 84% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 281 mio EUR.

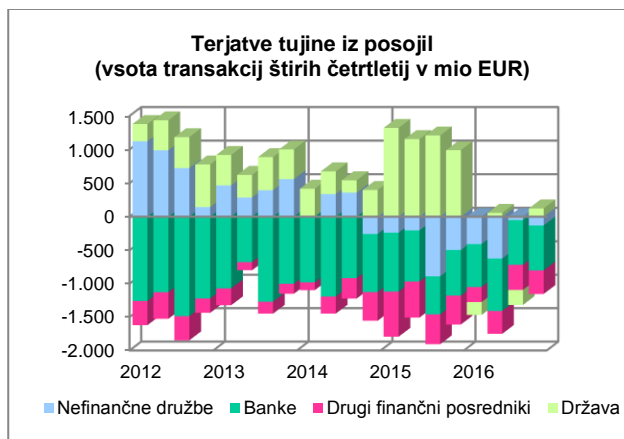

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 27,9 mrd EUR in se je povečal za 1,2 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec leta 2016 znašala 57,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 619 mio EUR. Tujina je imela 20,9 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, od tega 97% v državne vrednostne spremembe, in so se zmanjšale za 2,4 mrd EUR. **Posojila** so dosegla 14,2 mrd EUR, od tega 48% nefinančnim družbam, 20% državi in 18% bankam. Terjatve so se zmanjšale za 1 mrd EUR, najbolj do bank in drugih finančnih posrednikov. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 12,3 mrd EUR, od tega 77% v nefinančne družbe in 17% v banke, ter so se povečale za 1,4 mrd EUR (za 1,1 mrd EUR preko transakcij).

Obveznosti tujine so znašale 41,8 mrd EUR. Tujina je imela 13,5 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 40% do centralne banke, 30% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 25% do bank, in so se povečale za 2,1 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 8,7 mrd EUR in so se zmanjšale do države (za 1 mrd EUR) ter centralne banke (za 780 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 7,2 mrd EUR, od tega 34% do nefinančnih družb, 24% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal za 833 mio EUR na 15,9 mrd EUR, pri čemer se je poslabšal do države (za 730 mio EUR), zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 441 mio EUR) ter drugih finančnih posrednikov (za 395 mio EUR), izboljšal pa do centralne banke (za 817 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi razen MMF</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 Evroobmočje</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni</p> <p>F.32 Dolgoročni</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživiljskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA2010 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; • razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); • razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); • neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR   A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y)))   B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y)))   C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"]   </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> – nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR; – finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR; – enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;   • bančna statistika; • statistika investicijskih skladov; • statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); • statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>